

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 41/2010(2))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 23 Μαΐου, 2012

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσαιγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η οποία εξετάστηκε μετά από απόφαση της Αρχής ημερομ. **7.3.2012**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **κανονισμών 21(1), 21(4), 21(6) και 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο και οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

Άρθρο 26(1)(β): *Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές – της υψηλής ποιότητας.*

Κανονισμός 21(1): *Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.*

Κανονισμός 21(4): *οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι.*

Κανονισμός 21(6): *Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.*

Κανονισμός 22(1): *Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες κανονισμούς, δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –*

(α) Γραπτή ειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- (i) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση».*
- (ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών*
- (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών*
- (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών*
- (v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.*

Με επιστολή της ημερομ. **20.3.2012**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα πιο κάτω:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαρανταπέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας».

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1-5:

1. Στις **17.2.2010**, μεταξύ των ωρών **13:00 - 15:00**, ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης και με σήμανση **(K)** την εκπομπή «Για σένα», η οποία είχε ως θέμα τη σεξουαλική ζωή των Κυπρίων, **χωρίς αυτή να διέπεται από την αρχή της υψηλής ποιότητας**, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Όπως αναφέρεται και πιο πάνω, θέμα της εκπομπής ήταν η σεξουαλική ζωή των Κυπρίων και φιλοξενούμενος στο στούντιο για να συζητήσει το θέμα με

την παρουσιάστρια και με τους τηλεθεατές, μέσω τηλεφωνικών συνομιλιών, ήταν ο ψυχίατρος, κ. Γιάγκος Μικελλίδης. Στο πλαίσιο της ζωντανής συζήτησης στο στούντιο, μεταδόθηκαν και αποσπάσματα από την τελευταία εκπομπή με το ίδιο θέμα (ημερομ. 10.2.2010). Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της εκπομπής μεταδόθηκαν – μεταξύ άλλων – τα ακόλουθα:

Αποσπάσματα από την εκπομπή ημερομ. 10.2.2010:

- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Με τη γυναίκα δεν μου έχει γίνει ακόμα...*
Μικελλίδης: *Αλλά αντανίξεσαι κανονικά;*
Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Ναι.*
Μικελλίδης: *Να το κόψεις.*
- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Δυο λέξεις μόνο διότι τα πολλά λόγια εν φτώσια όπως λέμε στα Κυπριακά...ΚΑΜΑ ΣΟΥΤΡΑ!*

Αποσπάσματα από τη συζήτηση στο στούντιο στις 17.2.2010:

- **Μικελλίδης** (μιλώντας για την επίδραση των Κύπριων μητέρων στις σχέσεις των γιών τους): *Όταν θα βγάλει έξω το πράμα του πρέπει να του πει η μάνα του ναι γιε μου βγάλτο...*
- **Μικελλίδης:** *...Πιάνουν τη δούλα τους και κάνουν παιδιά μαζί τους...*
- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Συνέχεια σκέφτομαι το σεξ γιατρέ μου. Ότι κάμω σκέφτομαι το σεξ, τις παραπάνω φορές την ημέρα. Πάω στη δουλειά μου σκέφτομαι το σεξ...*
Μικελλίδης: *Ήντα δουλειά κάμνεις;*
Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Δουλεύω σε εργοστάσιο.*
Μικελλίδης: *Τζιαι άμα θωρείς τους σωλήνες τζιαι κινούνται σκέφτεσαι το σεξ;*
- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Έχω τη γυναίκα μου και μια φιλενάδα. Κάμνω συχνά ερωτικό σέξ και με την μια και με την άλλη. Όμως, κάθε λλίον τηλεφωνά μου η γκόμενα μου να πάω, θέλει να κάμουμε σεξ. Το ίδιο θέλει τζιαι η γυναίκα μου. Ε, είμαι άντρας. Δεν ξέρω*

*τι θα κάμω. Πώς να ποφύω την μια να πάω στην άλλη....σαν τωρά
παράδειγμα, κάμνω με την γκόμενα μου εννά θέλει τζαι η γυναίκα μου...*

Παρουσιάστρια: *Συγγνώμη, να ρωτήσω κάτι; Εφόσον με τη γυναίκα σας απ' ότι καταλαβαίνω είναι εντάξει η ερωτική σας ζωή, δεν σας καλύπτει σε άλλους τομείς και έχετε βάλει ένα τρίτο πρόσωπο στη ζωή σας σας;*

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Είμαι ευχαριστημένος αλλά τζιήνα που ζητώ εν τα έχω.*

Παρουσιάστρια: *Εκείνα που ζητάτε δεν τα έχετε – άρα δεν είστε ευχαριστημένος.*

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Όϊ, είμαι ευχαριστημένος αλλά...*

Μικελλίδης:*Είναι ευχαριστημένος μέχρι ενός σημείου.*

Παρουσιάστρια: *Θέλετε να μας πείτε λίγα παραπάνω πράγματα για να καταλάβουμε καλύτερα; Γιατρέ, νομίζω ότι όταν ένας άνθρωπος είναι ευχαριστημένος από τη γυναίκα του δεν πηγαίνει με μια άλλη γυναίκα.*

Μικελλίδης: *Όχι ρε κουμπάρε, ας πούμε ότι η μια είναι η γυναίκα που του προσφέρει τα πράγματα που δεν του προσφέρει η γυναίκα του.*

Παρουσιάστρια: *Όπως; Ποια θα είναι αυτά;*

Μικελλίδης: *Όπως ας πούμεν όταν τρώεις παγωτό φράουλας τζαι σου αρέσκει, μπορεί να θέλεις να φάεις τζαι κανένα παγωτό μπανάνας.*

Παρουσιάστρια: *Να πάει στο περίπτερο να αγοράσει και ένα παγωτό μπανάνα. Δεν είναι ανάγκη να απατήσει τη γυναίκα.*

Μικελλίδης: *Τούτος θέλει παγωτό μπανάνας οπότε αναγκάζεται να πιάσει τζαι δεύτερη φιλενάδα για να τρώει παγωτό μπανάνας. Το πρόβλημα του είναι ότι, όπως εκαταντήσαν τα πράγματα, άρχισε να γίνεται βαρυσάτιο. Διότι πίαιννε στη φιλενάδα, στράφου έσσω στη γεναίκα ...*

Παρουσιάστρια: *Θα πρέπει να παίρνετε βιταμίνες εσείς για να ανταποκρίνεστε σε λίγο καιρό...*

Μικελλίδης:*...είναι κοπιαστικό, τζαι βαρκέσαι.*

Παρουσιάστρια: *Μάλιστα. Εσάς το πρόβλημα ποιο είναι ακριβώς; Τι ρωτάτε; Τι θέλετε να μάθετε;*

Μικελλίδης: *Αυτό ρωτάει.*

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Θέλω να φύω που τη μια την περίπτωση, δηλαδή να στραφώ στη γυναίκα μου για να σου πω να καταλάβεις... σαν προχτές η μια η κοπέλα, δεν μπορώ να ονομάσω το όνομα της, ήταν στο νοσοκομείο για μένα. Γιατί δεν επήα να κάμω σεξουαλική επαφή μαζί της.*

Παρουσιάστρια: *Αλήθεια;*

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Μάλιστα.*

Παρουσιάστρια: *Και σεις δεν ξέρετε πώς να την αποφύγετε... (Απευθυνόμενη στο γιατρό) Πώς να την αποφύγει;*

Μικελλίδης: *Που να ξέρω εγώ;*

Παρουσιάστρια: *Ε άμα δεν ξέρετε εσείς ποιος θα ξέρει;*

Μικελλίδης: *Δηλαδή πώς να αποφύγει την άλλη την κοπέλα τζιαι να μείνει με άλλη ερωτική σχέση... λαλείς της, δυστυχώς κυρία μου τόσο τραβώ. Δεν τραβώ άλλο.*

Παρουσιάστρια: *Δεν έχω άλλες δυνάμεις.*

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): *...αλλά, εν να αυτοκτονήσει λέει τζιαι εν νάχουμεν προβλήματα;*

Παρουσιάστρια: *Συγνώμη, δεν μπορείτε να της πείτε θα γυρίσω στη γυναίκα μου και θα μείνω με τη γυναίκα μου;*

Μικελλίδης: *Δύσκολο.*

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Θέλει με τόσο πολλά.*

Παρουσιάστρια: *Εσείς τι θέλετε όμως; Δεν έχει σημασία εσείς τι θέλετε να κάνετε;*

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): *...ναι, εγώ θέλω να μου πει μια συμβουλή ο γιατρός. Πως θα αποφύγω τούτη την κατάσταση. Στο τέλος θα έχουμε επεισόδια. Δηλαδή, ποτζιή κρεμμός ποδά λάκκος.*

Μικελλίδης: *...δηλαδή, εν πολλά ορεξού τζιήνη που έσιεις φιλενάδα τζιαι πολλά ορεξού τζιήνη που έσιεις γεναίκα. Αντιλαμβάνεσαι ότι εμπήκες σε ένα αδιέξοδο....πρέπει να βρίσκεις διάφορες δικαιολογίες. Να πάεις σε κανένα καρδιολόγο να του πεις να σου πει ότι η καρδιά σου δεν*

αντέχει. Να φκάλεις ένα χαρτί τζαι να φκάλεις το χαρτί τζαι να το δείχνεις. Έτο.

Παρουσιάστρια:...ευτυχώς που γελάτε και σεις γιατί δεν μπορώ να το καταλάβω αυτό. Να θέλετε να χωρίσετε με την κοπέλα την άλλη και να μην μπορείτε.

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): ...από τη στιγμή που θέλω να χωρίσω θέλω να σταθώ στα μωρά μου... δηλαδή να χωρίσω για μια κοπέλα εγώ, να ξαπολήσω την οικογένεια μου για να πάω με την άλλη;... Χριστιάνα μου, σαν εψές για να σου πω να καταλάβεις, η ώρα μια τα μεσάνυκτα έπιασε με τηλέφωνο και λέει μου θέλω να έρτεις να βρεθούμε. Τζαι τι θα βρεθούμε μάνα μου της λέω; Λαλεί μου θέλω να κάμουμε σεξουαλική επαφή. Τζαι έν επήα. Σήμερα το πρωί το ίδιο....

Μικελλίδης: Χαρτί. Έν έσει άλλο τρόπο. Χαρτί που το γιατρό.

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): Η να πάω στο ψυχίατρο να τους πάρω ένα χαρτί ότι...

Μικελλίδης:...Εφάλλαρες...

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): Εφάλλαρα πιον...

- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): Είμαι εξήντα χρονών εγώ, έχω τζαι αγγόνια, με τη γεναίκα μου, το σεξ το κάμνω κάθε δέκα μέρες τωρά που είμαι εξήντα χρονών, φυσιολογικά, κανονικά γιατρέ μου αλλά γιατρέ έχω ένα άλλο πρόβλημα - άμα μου αρέσει καμιά εξωτερικής φύσεως γυναικούλα, με την εξωτερική φύσεως γυναικούλα τζαι εν νάρτω σε συνεύρεση μαζί της, είμαι μασιέρι γιατρέ, εξήντα χρονών, μασιέρι γιατρέ. Με τη γεναίκα μου γιατρέ μου έννεν μασιέρι γιατρέ, έννεν μασιέρι. Αλλά με το ξένο είμαι μασιέρι που σου λαλώ, εξήντα χρονών. Δεν πίνω χάπια γιατρέ μου. Δεν κάμνω αυτή την... Γιατί με τη γεναίκα ναν εν λλίον χαμ τζαι να πέφτει, να πέφτει, ενώ με τη ζένη μασιερούι γιατρέ μου; Αυτό να μου το εξηγήσεις γιατρέ.

Μικελλίδης: Μα ντα που να σου εξηγήσω ρέ, τούτο ξέρει το ούλλος ο κόσμος. Εν ηζέρεις ότι το ξένο εν πιο γλυτζιή; (με γέλια)

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): Ναι, εν τούτο το πρόβλημα μου μένα γιατρέ.

Μικελλίδης: Μα έν τζαιν πρόβλημα τούτον. Είναι ... αλήθεια.

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): Ήντα που εν τούτον;

Μικελλίδης: *Παγκόσμια αλήθεια.*

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Εγώ μιλώ την αλήθεια γιατρέ μου. Αφού θωρείς με τη γεναίκα πέφτει η απόδοση σου. Αλλά άμα σου τύχει γιατρέ μου τζαι βλέπεις ήντα ωραίο πράμα τριάντα χρονών ρε κουμπάρε ήντα ωραίο πράμα...αφού θέλω τζαι δεύτερη φορά γιατρέ.*

Μικελλίδης: *...Τι να σου παραντζιήλω ρε;...N' ακολουθήσεις τούντην γραμμή τζαι είσαι εντάξει.*

2. Στις **17.2.2010**, μεταξύ των ωρών **13:00 - 15:00**, ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης και με σήμανση **(Κ)** την εκπομπή «**Για σένα**», η οποία είχε ως θέμα τη σεξουαλική ζωή των Κυπρίων, **χωρίς να λάβει μέτρα ώστε η εκπομπή να ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας**, κατά παράβαση του Κανονισμού **21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **17.2.2010**, μεταξύ των ωρών **13:00 - 15:00**, ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης και με σήμανση **(Κ)** την εκπομπή «**Για σένα**», η οποία είχε ως θέμα τη σεξουαλική ζωή των Κυπρίων, **χωρίς να λάβει μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, ιδιαίτερα σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούσαν ανήλικοι**, κατά παράβαση του Κανονισμού **21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **17.2.2010**, μεταξύ των ωρών **13:00 - 15:00**, ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης και με σήμανση **(Κ)** την εκπομπή «**Για σένα**», η οποία είχε ως θέμα τη σεξουαλική ζωή των Κυπρίων, **χωρίς να εξασφαλίσει ότι το πρόγραμμα που μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση του Κανονισμού **21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

5. Στις **17.2.2010**, μεταξύ των ωρών **13:00 - 15:00**, ο σταθμός μετέδωσε εντός οικογενειακής ζώνης την εκπομπή «**Για σένα**», η οποία είχε ως θέμα τη σεξουαλική ζωή των Κυπρίων. Πριν από την έναρξη της εκπομπής ο σταθμός έδωσε την ακουστική προειδοποίηση «**το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι κατάλληλο για γενική παρακολούθηση**» και την οπτική ένδειξη **(Κ)** με την οποία η εκπομπή κατατάσσεται στα προγράμματα που είναι κατάλληλα για γενική παρακολούθηση. Ωστόσο, **η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο της εν λόγω εκπομπής**, το οποίο δεν ήταν κατάλληλο για γενική παρακολούθηση, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Με επιστολή του ημερομ. **3.5.2012**, η οποία επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**, ο τηλεοπτικός οργανισμός «**MEGA**» υπέβαλε τις εξηγήσεις και θέσεις του, διά του δικηγόρου του κ. Αριστ. Χατζηπαναγιώτου (Δικηγόροι – Νομικοί Σύμβουλοι, Αριστ. Χατζηπαναγιώτου & Συνεργάτες).

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενόπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων που υποβλήθηκαν από τον δικηγόρο του οργανισμού και, κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του ψηφιακού δίσκου με το σχετικό πρόγραμμα, κρίνουμε ότι:

Ο τηλεοπτικός οργανισμός «**MEGA**» μετέδωσε το πρόγραμμα «**Για Σένα**», στις **17.2.2010**, μεταξύ των ωρών **13:00 - 15:00:**

- χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του άρθρου 26(1)(β) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (υποστοιχείο 1).

- χωρίς ο εν λόγω οργανισμός να λάβει μέτρα ώστε το πρόγραμμα να ευρίσκεται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 2).

- χωρίς ο εν λόγω οργανισμός να λάβει μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, ιδιαίτερα σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούσαν ανήλικοι, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 3).

- χωρίς ο εν λόγω οργανισμός να εξασφαλίσει ότι το πρόγραμμα που μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(6) των περί Ραδιοφωνικών και

Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 4).

- χωρίς η προειδοποίηση (Κ) που δόθηκε από τον εν λόγω οργανισμό να ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω προγράμματος, το οποίο δεν ήταν κατάλληλο για γενική παρακολούθηση, κατά παράβαση του Κανονισμού 22(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (υποστοιχείο 5).

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του δικηγόρου του οργανισμού, όπως παρατέθηκαν στην επιστολή του ημερομ. **3.5.2012**, η Αρχή επισημαίνει τα εξής:

Σε ό, τι αφορά στη θέση του οργανισμού ότι *μια συζήτηση με θέμα το σεξ δεν μπορεί να θεωρείται εξ ορισμού ακατάλληλη για ανηλίκους*, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι η παρούσα υπόθεση δεν αφορά τις συζητήσεις με θέμα το σεξ γενικά, ή το κατά πόσον το συγκεκριμένο θέμα είναι εξ ορισμού ακατάλληλο για ανηλίκους ή όχι. Η υπό αναφορά υπόθεση αφορά συγκεκριμένα στον τρόπο με τον οποίο συζητήθηκε το εν λόγω θέμα και στη φρασεολογία που χρησιμοποιήθηκε κατά τη συζήτηση του θέματος, στο πλαίσιο ενός προγράμματος το οποίο μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης, με σήμανση (Κ), το οποίο ενδεχομένως παρακολουθούσαν και ανήλικοι.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *οι σύγχρονες εκπαιδευτικές και ψυχολογικές προσεγγίσεις υποστηρίζουν σχεδόν καθολικά ότι η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση των παιδιών και των εφήβων είναι τόσο σημαντική και κρίσιμη για την ανάπτυξη τους που θα έπρεπε να ενταχθεί ως μάθημα στα σχολεία από το δημοτικό*, η Αρχή αδυνατεί να αντιληφθεί πώς ένα πρόγραμμα μπορεί να θεωρηθεί ότι προσφέρει σεξουαλική διαπαιδαγώγηση σε παιδιά και εφήβους όταν, κατά τη διάρκεια του, μεταδίδονται μηνύματα όπως τα εξής, τα οποία παρατίθενται ενδεικτικά:

- **Μικελλίδης:** ...Πιάνουν τη δούλα τους και κάνουν παιδιά μαζί τους...
- **Μικελλίδης:**...δηλαδή, εν πολλά ορεξού τζιήνη που έσιεις φιλενάδα τζαι πολλά ορεξού τζιήνη που έσιεις γεναίκα. Αντιλαμβάνεσαι ότι εμπήκες σε ένα αδιέξοδο...πρέπει να βρίσκεις διάφορες δικαιολογίες. Να πάεις σε κανένα καρδιολόγο να του πεις να σου πει ότι η καρδιά σου δεν αντέχει. Να φκάλεις ένα χαρτί τζαι να φκάλεις το χαρτί τζαι να το δείχνεις. Έτο.

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): ...από τη στιγμή που θέλω να χωρίσω θέλω να σταθώ στα μωρά μου...δηλαδή να χωρίσω για μια κοπέλα εγώ, να ζαπολήσω την οικογένεια μου για να πάω με την άλλη;...Χριστιάνα μου, σαν εψές για να σου πω να καταλάβεις, η ώρα μια τα μεσάνυκτα έπιασε με τηλέφωνο και λέει μου θέλω να έρτεις να βρεθούμε. Τζιαι τι θα βρεθούμε μάνα μου της λέω; Λαλεί μου θέλω να κάμουμε σεξουαλική επαφή. Τζαι έν επήα. Σήμερα το πρωί το ίδιο....

Μικελλίδης: Χαρτί. Έν έσιει άλλο τρόπο. Χαρτί που το γιατρό.

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): Η να πάω στο ψυχίατρο να τους πάρω ένα χαρτί ότι...

Μικελλίδης:... Εφάλλαρες...

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): Εφάλλαρα πιον...

- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία):Εγώ μιλώ την αλήθεια γιατρέ μου. Αφού θωρείς με τη γεναίκα ππέφτει η απόδοση σου. Αλλά άμα σου τύχει γιατρέ μου τζαι βλέπεις ήντα ωραίο πράμα τριάντα χρονών ρε κουμπάρε ήντα ωραίο πράμα...αφού θέλω τζαι δεύτερη φορά γιατρέ.

Μικελλίδης:...Τι να σου παραντζιήλω ρε;... Ν' ακολουθήσεις τούντην γραμμή τζαι είσαι εντάζει.

Σε ό, τι αφορά στη θέση του δικηγόρου του οργανισμού ότι **ο τρόπος που έγινε η εν λόγω συζήτηση στην συγκεκριμένη εκπομπή, δεν ήταν σε καμία περίπτωση τέτοιος που να την καθιστά ακατάλληλη για ανηλίκους**, η Αρχή κρίνει ότι η ακαταλληλότητα του προγράμματος προκύπτει ακριβώς από τον τρόπο με τον οποίο έγινε η συζήτηση, με τη συγκεκριμένη φρασεολογία που επιλέχθηκε και χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο της ανάλυσης του θέματος,

καθώς και από τον τρόπο χειρισμού των τηλεφωνικών παρεμβάσεων των τηλεθεατών από τον φιλοξενούμενο του προγράμματος. Παρατίθενται σχετικά αποσπάσματα στα οποία διαφαίνεται η ακαταλληλότητα του σχετικού λεκτικού:

- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Με τη γυναίκα δεν μου έχει γίνει ακόμα...*

Μικελλίδης: *Αλλά αννανίζεσαι κανονικά;*

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Ναι.*

Μικελλίδης: *Να το κόψεις.*

- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Δυο λέξεις μόνο διότι τα πολλά λόγια εν φτώσια όπως λέμε στα Κυπριακά...ΚΑΜΑ ΣΟΥΤΡΑ!*

- **Μικελλίδης** (μιλώντας για την επίδραση των Κύπριων μητέρων στις σχέσεις των γιών τους): *Όταν θα βγάλει έξω το πράμα του πρέπει να του πει η μάνα του ναι γιε μου βγάλτο...*

- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Συνέχεια σκέφτομαι το σεξ γιατρέ μου. Ότι κάμω σκέφτομαι το σεξ, τις παραπάνω φορές την ημέρα. Πάω στη δουλειά μου σκέφτομαι το σεξ...*

Μικελλίδης: *Ήντα δουλειά κάμνεις;*

Τηλεθεατής (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Δουλεύω σε εργοστάσιο.*

Μικελλίδης: *Τζιαι άμα θωρείς τους σωλήνες τζαι κινούνται σκέφτεσαι το σεξ;*

- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Έχω τη γυναίκα μου και μια φιλενάδα. Κάμνω συχνά ερωτικό σεξ και με την μια και με την άλλη. Όμως, κάθε λλίον τηλεφωνα μου η γκόμενα μου να πάω, θέλει να κάμουμε σεξ. Το ίδιο θέλει τζιαι η γυναίκα μου. Ε, είμαι άντρας. Δεν ξέρω τι θα κάμω. Πώς να ποφύω την μια να πάω στην άλλη...σαν τωρά παράδειγμα, κάμνω με την γκόμενα μου εννά θέλει τζαι η γυναίκα μου...*
- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *... Γιατί με τη γεναίκα ναν εν λλίον χαμ τζαι να πέφτει, να πέφτει, ενώ με τη ζένη μασιερούι γιατρέ μου; Αυτό να μου το εξηγήσεις γιατρέ.*

Μικελλίδης: *Μα ντα που να σου εξηγήσω ρέ, τούτο ξέρει το ούλλος ο κόσμος. Εν ηξέρεις ότι το ζένο εν πιο γλυτζιή; (με γέλια)*

Αναφορικά με τη θέση του οργανισμού ότι *το επίπεδο της γλώσσας που χρησιμοποιήθηκε είναι αυτό που ο μέσος Κύπριος χρησιμοποιεί στην καθημερινότητα του*, η Αρχή δεν την αποδέχεται και επαναλαμβάνει τις πιο πάνω θέσεις της, παραπέμποντας ξανά στα σχετικά αποσπάσματα που ενδεικτικά παρατίθενται (βλ. σελ. 12 – 14). Χρησιμοποιώντας ως κριτήριο, για την εξέταση των πιθανών παραβάσεων, την κοινή λογική και το επίπεδο ευπρέπειας του μέσου λογικού τηλεθεατή, η Αρχή δεν συμφωνεί ότι φρασεολογία όπως την πιο πάνω αντιπροσωπεύει το επίπεδο της γλώσσας και συμπεριφοράς του μέσου Κύπριου, ιδιαίτερα όταν αυτή εκφράζεται μέσω της τηλεόρασης, στη διάρκεια ενός προγράμματος που προβάλλεται εντός οικογενειακής ζώνης και απευθύνεται και σε ανήλικα άτομα. Η Αρχή έχει την υποχρέωση να ενεργεί κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ότι τα προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών αντανακλούν το αισθητήριο του μέσου λογικού πολίτη και δεν αποδέχεται ότι το αισθητήριο αυτό συνάδει με τη χρήση λέξεων και εκφράσεων όπως τις προαναφερθείσες. Εξάλλου, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι η αυστηρότητα με την οποία οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί ελέγχουν το περιεχόμενο των προγραμμάτων τους, θα πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με τον χρόνο μετάδοσης του εκάστοτε προγράμματος και την ηλικία των ατόμων που πιθανό να το παρακολουθούν.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *είναι κατά την άποψη μας υπερβολικό αν όχι και επικίνδυνο να χαρακτηρίζεται ο τρόπος αυτός της ομιλίας ως μη ευπρεπής και ακαλαίσθητος*, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι υπερβολικό και επικίνδυνο θα ήταν εάν το πιο πάνω λεκτικό ήταν αποδεκτό από τον μέσο λογικό τηλεθεατή και την κοινωνία γενικότερα, ως ευπρεπής και καλαίσθητος τρόπος ομιλίας και συμπεριφοράς. Ανησυχητικό και επικίνδυνο θα ήταν επίσης εάν δεν υπήρχαν οι σχετικές πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών που να υποχρεώνουν τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς να διασφαλίζουν την ευπρέπεια και καλαισθησία στα προγράμματα που μεταδίδουν. Υπογραμμίζεται και πάλι ότι όλα τα πιο πάνω αφορούν σε ένα πρόγραμμα το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης, με σήμανση

(Κ) που το καθιστούσε κατάλληλο για τηλεθεατές κάθε ηλικίας, συμπεριλαμβανομένων και μικρών παιδιών.

Αναφορικά με τη θέση του δικηγόρου του οργανισμού ότι *η σεξουαλική ζωή είναι θέμα που απασχολεί τον μέσο άνθρωπο – πολίτη – τηλεθεατή και εν τέλει την μέση οικογένεια, γι' αυτό η δημόσια συζήτηση του θέματος αυτού, δεν θα έπρεπε να αποτελεί ταμπού*, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι, ναι μεν η σεξουαλική ζωή δεν θα πρέπει να αποτελεί ταμπού για συζήτηση, αλλά αυτό δεν συνεπάγεται ότι η οποιαδήποτε συζήτηση γύρω από το συγκεκριμένο θέμα θα πρέπει να γίνεται με τρόπο που να μην συνάδει με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας, ή/ και ότι καθίσταται αποδεκτή η χρήση ακατάλληλων λέξεων ή/ και εκφράσεων στο πλαίσιο αυτής. Λόγω ακριβώς της ιδιαιτερότητας του θέματος, η οποιαδήποτε συζήτηση επικεντρώνεται σε αυτό και απευθύνεται προς όλη την οικογένεια, θα πρέπει να διεξάγεται με τρόπο και λεξιλόγιο κατάλληλο για κάθε μέλος της οικογένειας και, όπως και ο ίδιος ο δικηγόρος του οργανισμού αναφέρει, με τρόπο κόσμιο και πολιτισμένο, κάτι που σε αυτή την περίπτωση δεν ισχύει.

Σε ό, τι αφορά στη θέση του δικηγόρου του οργανισμού περί συμμετοχής στο πρόγραμμα *ενός ειδικού ψυχίατρου και στην προκειμένη περίπτωση, ενός αναγνωρισμένου μάλιστα από το Κυπριακό τουλάχιστον κοινό, για το υψηλό επιστημονικό και επαγγελματικό του κύρος και ο οποίος έχει την γνώση και την ικανότητα να απαντήσει στα διάφορα σχετικά ερωτήματα*, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι στην παρούσα υπόθεση δεν διερευνάται ούτε και αμφισβητείται το επιστημονικό ή/ και επαγγελματικό κύρος του φιλοξενούμενου του προγράμματος, ούτε και κρίνεται κατά πόσο απαντήθηκαν ή όχι τα ερωτήματα των τηλεθεατών. Ο τρόπος με τον οποίο ο φιλοξενούμενος, κ. Μικελίδης, και κάποιοι τηλεθεατές που συμμετείχαν τηλεφωνικά στο πρόγραμμα, εκφράστηκαν δημοσίως, σε πρόγραμμα το οποίο – επαναλαμβάνουμε – μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης, με σήμανση (Κ), είναι ο λόγος για τον οποίο διερευνούνται οι συγκεκριμένες πιθανές παραβάσεις της Νομοθεσίας. Εξάλλου, η ευθύνη για το περιεχόμενο των

προγραμμάτων βαραίνει τον ίδιο τον οργανισμό και όχι τον οποιονδήποτε συμμετέχοντα ή φιλοξενούμενο στα προγράμματα αυτού. Ο ίδιος ο οργανισμός οφείλει να προβαίνει στα απαραίτητα μέτρα ώστε το περιεχόμενο των προγραμμάτων του, και σε αυτή την περίπτωση ενός προγράμματος που προβαλλόταν ζωντανά σε μεσημεριανή οικογενειακή ζώνη, να είναι κατάλληλα για όλη την οικογένεια.

Η Αρχή δεν αποδέχεται τον ισχυρισμό του δικηγόρου του οργανισμού ότι, *εάν αποκλειστούν από την καθορισμένη οικογενειακή ζώνη όλα τα θέματα και οι εκπομπές οι οποίες δεν στοχεύουν σε κοινό μικρών παιδιών, τότε η οικογενειακή ζώνη θα πρέπει να μετατραπεί σε ζώνη προβολής παιδικών εκπομπών και κινουμένων σχεδίων* και έχει να παρατηρήσει τα εξής:

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Στην κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης, θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα για παρακολούθηση, όπως προγράμματα που περιέχουν σκηνές σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ερωτικές σκηνές, σκηνές που ενδέχεται να βλάψουν ή να φοβίσουν τα παιδιά καθώς επίσης οπτικό, λεκτικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης σε ώρες που παρακολουθούν και ανήλικοι, και οι σταθμοί οφείλουν να σέβονται αυτούς τους περιορισμούς.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε εκπομπής επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

Σε σχέση με την «*αδυναμία*» (όπως ο δικηγόρος του οργανισμού την χαρακτηρίζει στην επιστολή του ημερομ. **3.5.2012**) του οργανισμού να αντιληφθεί *σε ποιές εκφράσεις ή σε ποια συμπεριφορά εδράζονται οι υπό διερεύνηση παραβάσεις*, η Αρχή τον παραπέμπει και πάλι, για εύκολη αναφορά, σε συγκεκριμένα αποσπάσματα, τα οποία ενδεικτικά παρατίθενται πιο πάνω (βλ. σελ. 12 -14). Αναφορικά με τη θέση του ότι *ο τρόπος έκφρασης των τηλεθεατών προφανώς δεν θα άρμοζε σε μια ακαδημαϊκή συζήτηση, αυτό όμως δεν το καθιστά ακατάλληλο για ανηλίκους*, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι σκοπός του Νομοθέτη, αλλά και της Αρχής, δεν είναι να μετατρέψουν όλα τα προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών σε ακαδημαϊκές συζητήσεις, αλλά να διασφαλίζουν – με την άμεση εμπλοκή, ευθύνη και συνεργασία των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών - ότι τα προγράμματα που μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης και απευθύνονται σε όλο το κοινό, να είναι όντως κατάλληλα για άτομα κάθε ηλικίας, ανεξαρτήτως του θέματος στο οποίο επικεντρώνονται ή των εκάστοτε φιλοξενούμενων σε αυτά.

Αναφορικά με τις θέσεις του δικηγόρου του οργανισμού για το *θέμα της ποιότητας των εκπομπών και της συμβολής τους στην πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας* και ότι *το θέμα της ποιότητας των τηλεοπτικών προγραμμάτων δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται με παρωπίδες απέναντι στην κοινωνία ή με ελιτιστικές προσεγγίσεις*, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι το επίδικο πρόγραμμα είναι υποβαθμισμένο ποιοτικά όσον αφορά στο περιεχόμενο των διαλόγων που μεταδόθηκαν στο πλαίσιο αυτού (βλ. σχετικά ενδεικτικά αποσπάσματα σελ. 12-14) και ότι, κατ' επέκταση, ένα ποιοτικά υποβαθμισμένο πρόγραμμα δεν μπορεί να ευρίσκεται στο επίπεδο εκείνο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ως το αρμόδιο ρυθμιστικό όργανο για θέματα ραδιοτηλεόρασης, έχει την ευθύνη και υποχρέωση να διασφαλίζει ότι τα προγράμματα που μεταδίδονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς βρίσκονται εντός του νομικού πλαισίου που ορίζει ο περί Ραδιοφωνικών και

Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος 7(Ι) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000). Συνεπώς, η διερεύνηση οποιωνδήποτε πιθανών παραβάσεων του πιο πάνω Νόμου και των πιο πάνω Κανονισμών είναι θέμα καθήκοντος και ευθύνης προς τους τηλεθεατές και όχι παρωπίδων ή/ και ελιτιστικών προσεγγίσεων απέναντι στην κοινωνία.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(β) (υποστοιχείο 1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(Ι) του 1998 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **κανονισμών 21(1) (υποστοιχείο 2), 21(4) (υποστοιχείο 3), 21(6) (υποστοιχείο 4)** και **22(1)(υποστοιχείο 5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Μ.Γ

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 41/2010(2))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΜΕΓΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 3 Οκτωβρίου, 2012

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Χρυσανγής Αργυρού, Τίτου Κολώτα και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **23 Μαΐου 2012**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των κανονισμών **21(1)**, **21(4)**, **21(6)** και **22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Άρθρο 26(1): *Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές – (β) της ψηλής ποιότητας.*

Κανονισμός 21(1): *Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.*

Κανονισμός 21(4): Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι.

Κανονισμός 21(6): Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

Κανονισμός 22(1): Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες κανονισμούς, δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές –

(α) Γραπτή ειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

(ii) (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·

(ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·

(iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·

(iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·

(vi) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή της, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενης κύρωσης.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **12.6.2012**, κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Με επιστολή του ημερομ. **26.6.2012**, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**, ο Δικηγόρος του οργανισμού κ. Αριστ. Χατζηπαναγιώτου (Δικηγόροι – Νομικοί Σύμβουλοι, Αριστ. Χατζηπαναγιώτου & Συνεργάτες) υιοθέτησε το περιεχόμενο της επιστολής του ημερομ. **3.5.2012** (το οποίο – περιεχόμενο - έχει ήδη μελετηθεί και απαντηθεί στην Απόφαση της Αρχής ημερομ. **23.5.2012**) και υπέβαλε περαιτέρω θέσεις/ απόψεις για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Αναφορικά με τις θέσεις/ ισχυρισμούς του οργανισμού, ως η επιστολή του ημερομ. **26.6.2012**, η Αρχή έχει επανειλημμένα τοποθετηθεί επί των συγκεκριμένων θέσεων/ ισχυρισμών του οργανισμού και ενδεικτικά παραπέμπει τον οργανισμό στην υπόθεση με **Αρ. Φακ. 63/2010(2), Απόφαση ημερομ. 23.5.2012**. Συγκεκριμένα, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα, σε σχέση με την προαναφερθείσα επιστολή του οργανισμού ημερομ. **26.6.2012**:

Η παρούσα υπόθεση δεν αφορά στο γενικότερο τρόπο έκφρασης του κ. Μικελλίδη αλλά στο περιεχόμενο των λεχθέντων του, όπως διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης συζήτησης στην οποία συμμετείχε. Κατά παρόμοιο τρόπο, δεν αφορά την Αρχή κατά πόσο απαντήθηκαν ή όχι οι απορίες που απασχολούσαν τους τηλεθεατές, αλλά το λεκτικό υλικό το οποίο χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να απαντηθούν οι συγκεκριμένες απορίες.

Περαιτέρω, η παρούσα υπόθεση δεν αφορά στην επιστημονική πλευρά του θέματος στο οποίο επικεντρώθηκε το εν λόγω πρόγραμμα αλλά στο λεξιλόγιο με το οποίο μεταφέρθηκαν τα μηνύματα στους τηλεθεατές. Στην υπόθεση δεν εξετάζονται ούτε οι προθέσεις ή ο προσωπικός τρόπος επικοινωνίας του κ. Μικελλίδη με τους τηλεθεατές αλλά το γεγονός ότι το λεξιλόγιο με το οποίο επέλεξε ο φιλονεξούμενος να εκφραστεί σε ένα πρόγραμμα που μεταδιδόταν ζωντανά εντός οικογενειακής ζώνης δεν συνάδει με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας ως προς την ποιότητα, την καλαισθησία και την ευπρέπεια στη γλώσσα.

Η Αρχή επαναλαμβάνει τη θέση της ότι, δεν αμφισβητεί το στόχο της συζήτησης αλλά εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο αυτή διεξήχθη. Κατά παρόμοιο τρόπο, η Αρχή δεν διερευνά κατά πόσο ενημερώθηκαν επιτυχώς οι τηλεθεατές ή/ και αν απαντήθηκαν τα ερωτήματα τους, αλλά το λεκτικό που χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να απαντηθούν αυτά. Περαιτέρω, η Αρχή διευκρινίζει και επαναλαμβάνει τη θέση της ότι η επιστημονική πτυχή της άποψης του κ. Μικελλίδη δεν αφορά στην παρούσα υπόθεση καθότι αυτό δεν είναι το αντικείμενο των πιθανών παραβάσεων που διερευνήθηκαν. Αντικείμενο της παρούσας υπόθεσης είναι το λεκτικό που μεταδόθηκε κατά τη διάρκεια του προγράμματος, όπως αυτό προβλήθηκε εντός οικογενειακής ζώνης, με σήμανση (K), το οποίο (λεκτικό) δεν συνάδει με συγκεκριμένες πρόνοιες της Νομοθεσίας. Συνεπώς, η Αρχή δεν αποδέχεται ούτε τον ισχυρισμό του δικηγόρου του οργανισμού ότι «**εάν οι εν λόγω φράσεις ελέγοντο από άλλο πρόσωπο, άγνωστο ως προς τον τρόπο έκφρασης και**

προσέγγισης των διαφόρων ανάλογων θεμάτων, ίσως να υπήρξε διαφορετική ή/ και αυστηρότερη αντίκριση τούτων», καθότι, όπως ήδη διευκρινίζεται και πιο πάνω, η παρούσα υπόθεση δεν αφορά στον κ. Μικελλίδη προσωπικά αλλά στο όλο λεκτικό του προγράμματος, μέρος του οποίου μεταφέρθηκε στους τηλεθεατές δια στόματος του κ. Μικελλίδη.

Σε ό, τι αφορά στη διαφωνία του δικηγόρου του οργανισμού με την άποψη της Αρχής ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση ως προς την οπτική και ακουστική προειδοποίηση (Κ) που δόθηκε στο πρόγραμμα, καθ' ότι – όπως η Αρχή έχει κρίνει – το περιεχόμενο του προγράμματος δεν ήταν κατάλληλο για γενική παρακολούθηση, παραπέμπουμε τον οργανισμό σε ενδεικτικά αποσπάσματα της συζήτησης, τα οποία αντικατοπτρίζουν την ακαταλληλότητα στην οποία η Αρχή αναφέρεται και απαντούν από μόνα τους στο κατά πόσον η άποψη της Αρχής είναι αντικειμενική ή όχι:

- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Δυο λέξεις μόνο διότι τα πολλά λόγια εν φτώσια όπως λέμε στα Κυπριακά...ΚΑΜΑ ΣΟΥΤΡΑ!*
- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Έχω τη γυναίκα μου και μια φιλενάδα. Κάμνω συχνά ερωτικό σέξ και με την μια και με την άλλη. Όμως, κάθε λλίον τηλεφωνά μου η γκόμενα μου να πάω, θέλει να κάμουμε σεξ. Το ίδιο θέλει τζιαι η γυναίκα μου. Ε, είμαι άντρας. Δεν ξέρω τι θα κάμω. Πώς να ποφύω την μια να πάω στην άλλη....σαν τωρά παράδειγμα, κάμνω με την γκόμενα μου εννά θέλει τζιαι η γυναίκα μου...*
- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *Εγώ μιλώ την αλήθεια γιατρέ μου. Αφού θωρείς με τη γεναίκα πέφτει η απόδοση σου. Αλλά άμα σου τύχει γιατρέ μου τζιαι βλέπεις ήντα ωραίο πράμα τριάντα χρονών ρε κουμπάρε ήντα ωραίο πράμα...αφού θέλω τζιαι δεύτερη φορά γιατρέ.*

Μικελλίδης:...*Τι να σου παραντζιήλω ρε;...Ν' ακολουθήσεις τούντην γραμμή τζιαι είσαι εντάξει.*

Περαιτέρω, σε σχέση με τους ισχυρισμούς του οργανισμού ότι «η κρίση και απόφαση της Αρχής... είναι πολύ αυστηρή έχοντας υπόψη τους διαλόγους σε ανάλογα τηλεοπτικά προγράμματα ή ταινίες που καθημερινά βλέπουμε

στην οθόνη της τηλεόρασης μας, σε ώρες μάλιστα οικογενειακής ζώνης» και ότι «σε πολλές μάλιστα, άλλες περιπτώσεις τηλεοπτικών προγραμμάτων, η προσέγγιση είναι πιο επιθετική και ακραία αποκαλυπτική», η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι οι παραβάσεις της παρούσας υπόθεσης είναι συγκεκριμένες και σαφείς και η οποιαδήποτε πιθανή μετάδοση άλλου προγράμματος με παρόμοια θεματολογία, ή οποιουδήποτε άλλου ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού προγράμματος στο οποίο υπάρχουν πιθανές παραβάσεις της Νομοθεσίας, δεν ακυρώνει την ευθύνη του οργανισμού ως προς τη συμμόρφωση του με τις πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών ούτε και επηρεάζει με οποιονδήποτε τρόπο την παρούσα υπόθεση ή/ και την απόφαση της Αρχής.

Σε σχέση με την ισχυριζόμενη **αυστηρότητα της Αρχής** καθώς και τον ισχυρισμό του δικηγόρου του οργανισμού ότι «**το κυπριακό κοινό (τηλεοπτικό και μη), είναι δέκτης διαφόρων εκπομπών, τόσο κυπριακών και ξένων παραγωγών, οι οποίες καταπιάνονται με παρόμοια θέματα και τις αντιμετωπίζει με περισσότερη άνεση και ευρύτητα πνεύματος, χωρίς υποκρισία και στενότητα σκέψης και κρίσης, σε σχέση με το τι συνέβαινε στο παρελθόν**», η Αρχή, χρησιμοποιώντας ως κριτήριο για την εξέταση των πιθανών παραβάσεων, την κοινή λογική και το επίπεδο ευπρέπειας του μέσου λογικού τηλεθεατή, δεν συμφωνεί ότι φρασεολογία όπως την προαναφερθείσα χαρακτηρίζεται από ευρύτητα σκέψης και κρίσης ή/και προωθεί την άνεση πνεύματος, ιδιαίτερα όταν αυτή εκφράζεται μέσω της τηλεόρασης, σε πρόγραμμα που μεταδίδεται ζωντανά σε μεσημεριανή ζώνη, έχει την οπτικοακουστική προειδοποίηση (K) και απευθύνεται και σε παιδιά.

Η Αρχή, έχει να παρατηρήσει επίσης, ότι, το κατά πόσον ο κ. Μικελλίδης απολαμβάνει αναγνώρισης και σεβασμού από την κυπριακή κοινωνία, δεν αποτελεί επίδικο θέμα στην παρούσα υπόθεση. Περαιτέρω, η Αρχή έχει την άποψη ότι η απλοϊκότητα δεν συνεπάγεται την ακαλαισθησία ή/ και χυδαιότητα στη γλώσσα και στη συμπεριφορά ούτε και δικαιολογεί την

ακαταλληλότητα λεξιλογίου, ειδικότερα στο πλαίσιο ενός προγράμματος που μεταδίδεται εντός οικογενειακής ζώνης, με σήμανση (Κ) και απευθύνεται και σε ανήλικα άτομα. Συνεπώς, η Αρχή δεν αποδέχεται τους πιο πάνω ισχυρισμούς του Δικηγόρου του οργανισμού περί παρερμηνείας ή/και παρεξήγησης των όσων λέχθηκαν από τον κ. Μικελλίδη και παραθέτει ενδεικτικά αποσπάσματα της συζήτησης, το περιεχόμενο των οποίων μιλά από μόνο του:

- **Μικελλίδης** (μιλώντας για την επίδραση των Κύπριων μητέρων στις σχέσεις των γιών τους): *Όταν θα βγάλει έξω το πράμα του πρέπει να του πει η μάνα του ναι γιε μου βγάλτο...*
- **Τηλεθεατής** (σε τηλεφωνική συνομιλία): *... Με τη γεναίκα μου γιατρέ μου έννεν μασιέρι γιατρέ, έννεν μασιέρι. Αλλά με το ζένο είμαι μασιέρι που σου λαλώ, εζήντα χρονών. Δεν πίνω χάπια γιατρέ μου. Δεν κάμνω αυτή την... Γιατί με τη γεναίκα ναν εν λλίον χαμ τζαι να πέφτει, να πέφτει, ενώ με τη ζένη μασιερούι γιατρέ μου; Αυτό να μου το εξηγήσεις γιατρέ.*

Μικελλίδης: *Μα ντα που να σου εξηγήσω ρέ, τούτο ζέρει το ούλλος ο κόσμος. Εν ηζέρεις ότι το ζένο εν πιο γλυτζιή; (με γέλια)*

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών εξηγήσεων/ θέσεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, κρίνει και αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό κυρώσεις, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **17.2.2010**, το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€1.000** ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(4) (υποστοιχείο 3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€500**.

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(β) (υποστοιχείο 1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 3.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(1) (υποστοιχείο 2)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 3.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 21(6) (υποστοιχείο 4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), το διοικητικό πρόστιμο των **€500**.
- Για την παράβαση του **κανονισμού 22(1) (υποστοιχείο 5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της συγκεκριμένης παράβασης με εκείνα του υποστοιχείου 4.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το **συνολικό διοικητικό πρόστιμο των €1.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου